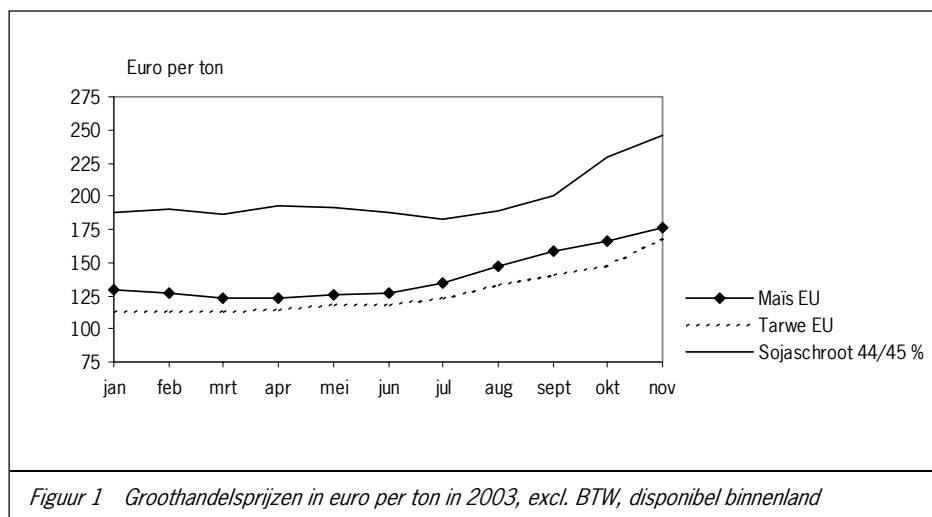

MENGOEDERS KOMEND HALFJAAR DUURDER

Jan Bolhuis

De mengvoederindustrie is de afgelopen maanden geconfronteerd met fors stijgende prijzen van de grondstoffen die in mengvoeders worden verwerkt (zie figuur 1). Aanleiding hiervoor zijn de tegenvallende graanoogsten in Europa en een neerwaartse bijstelling van de oogstraming van sojabonen in Noord-Amerika.

Figuur 1 Groothandelsprijzen in euro per ton in 2003, excl. BTW, beschikbaar binnenland

Graanoogst

De wereldgraanoogst in 2003, exclusief rijst, wordt begin november door de USDA geschat op circa 1.430 miljoen ton. Dit is slechts een fractie lager dan de oogst in 2002. De graanoogst in Europa valt dit jaar echter door de langdurige droogte aanzienlijk lager uit. De graanoogst in de EU wordt dit jaar volgens de laatste ramingen door Coceral geschat op ruim 181 miljoen ton (2002: 208 mln. ton) Dit is 25 miljoen ton lager dan vorig jaar. Sinds 1995 is de EU-graanoogst niet meer zo laag geweest. Met name de graanoogsten in Frankrijk, Duitsland en Italië vallen dit jaar fors lager uit. In Nederland is door de hoge opbrengsten per hectare de graanoogst daarentegen hoger dan vorig jaar. Ons land speelt op de EU-graanmarkt echter een ondergeschikte rol omdat de graanproductie minder dan een procent van de productie in de EU

bedraagt. Als gevolg van de lage graanproductie heeft de Europese Commissie besloten het percentage verplichte braakligging voor volgend jaar te verlagen van 10 naar 5%.

Graanprijzen

Door de lage graanproductie in de EU zijn de graanprijzen de laatste maanden fors gestegen. De groothandelsprijzen van maïs en voertarwe ten behoeve van de verwerking in mengvoeders zijn sinds augustus met ruim 35 euro per ton gestegen. Voorlopig hebben de prijzen medio november hun top bereikt en is er nadien sprake van een licht dalende tendens. Gezien de nerveuze stemming op de markt kan niet worden uitgesloten dat de prijzen de weg naar boven opnieuw inslaan. Door de krapte op de EU-graanmarkt zal het verbruik van tapioca de komende tijd aanzienlijk toenemen. De prijzen van tapioca en maïsglutenvoermeel zijn in lijn met de graanprijzen de laatste maanden daarom eveneens fors gestegen.

Sojabonenoogst

Amerikaanse telers van sojabonen zagen in augustus hun hoop op een goede oogst vervliegen door de intredende droogte. De USDA raamde begin november de sojabonenoogst in Noord-Amerika op bijna 2,5 miljard bushel (circa 68 miljoen ton). Deze raming valt aanzienlijk lager uit dan de verwachtingen van enkele maanden geleden en ligt ver beneden de oogst van vorig jaar die circa 2,8 miljard bushel bedroeg. Sinds 1996 is de sojabonenoogst in Noord-Amerika niet zo laag geweest. De hoge prijzen van sojabonen hebben de telers in Zuid-Amerika er toe aangezet een groter areaal uit te zaaien. De USDA raamt de komende oogst van sojabonen in Brazilië op 60 miljoen ton (2002: 52,5 mln. ton) en de oogst in Argentinië op 38 miljoen ton (2002: 35,5 mln. ton). Het Braziliaanse bureau Abiove is wat terughoudender en raamt de komende oogst op ruim 57,5 miljoen ton. Het areaal sojabonen in Brazilië is de afgelopen vijf jaar met 55% toegenomen tot 18,5 miljoen hectare in het seizoen 2002/03. Voor dit jaar wordt het areaal geraamd op 21 miljoen hectare. Het areaal zal vanwege de lage grondprijzen en arbeidskosten in Brazilië en de devaluatie van de real ook in de toekomst sterk blijven toenemen.

Sojaprijzen

Door de lagere oogstraming zijn de prijzen van sojabonen en -schroot de afgelopen maanden fors gestegen. Begin november lijken de prijzen hun hoogste punt te hebben bereikt en lagen de groothandelsprijzen van sojaschroot ruim 80 euro per ton hoger dan in juli. Sindsdien is er sprake van een ommekeer en dalen de prijzen. Hoe de toekomstige prijsontwikkeling zal zijn is in belangrijke mate afhankelijk van de volgende ontwikkelingen. De grote vraag naar sojabonen vanuit het Verre Oosten en dan met name China zal gezien de economische groei aldaar zeker aanhouden en de markt ondersteunen. De vooruitzichten van de Zuid-Amerikaanse oogst voor het komend voorjaar zijn hoopgevend maar er is nog een lange weg te gaan voordat de oogsttijd aldaar aanbreekt. Indien de verwachtingen rond de Zuid-Amerikaanse oogst bewaarheid worden dan lijkt de reactie op de markt wat overtrokken.

Mengvoederprijzen

Volgend op de gestegen prijzen van de veevoedergrondstoffen zijn de mengvoederprijzen vanaf oktober jl. gestegen. De stijging van de grondstoffen is tot nu toe nog maar voor een beperkt deel in de prijzen verwerkt. Deels valt dit te verklaren doordat mengvoederbedrijven een deel van hun grondstoffen op termijn inkopen. Indien er 'goed' is ingekocht kunnen de prijsstijgingen van grondstoffen wat geleidelijker in de mengvoederprijzen worden doorberekend. Daarnaast kan het zijn dat de mengvoederbedrijven tijdelijk genoeg nemen met wat lagere marges. Voor het komende halfjaar mag echter worden verwacht dat, afhankelijk van de diersoort, de mengvoederprijzen enkele euro's per 100 kg hoger zullen liggen dan in de vergelijkbare periode van dit jaar.